

Kinderopvang Special

11 maart 2024

Nieuwe voorrangregels in de groeps- en gezinsopvang met subsidie inkomenstarief

Voor: organisatoren kinderopvang

Ter info aan: lokale loketten kinderopvang, softwareleveranciers, toeleiders

De Vlaamse Regering verandert de **voorrangregels** voor locaties groepsopvang en gezinsopvang die de subsidie inkomenstarief krijgen. Deze nieuwe regels treden in werking op **1 april 2024**.

In deze kinderopvang special geven we een antwoord op de vragen die we hierover kregen. We namen de inhoud uit de [snelinfo van 22 december 2023](#) over zodat je alle informatie over de nieuwe voorrangregels in 1 document hebt.

Welke voorrangregels zijn vanaf 1 april 2024 verplicht?	2
Wat betekent in totaliteit gemiddeld 4/5de?	2
Wat betekent '4/5de dagopleiding met het oog op werk'?	2
Verandert dit iets voor de kinderen die al een plaats toegewezen kregen?	3
Welke bewijsstukken zijn er nodig?	3
Welke afwijkingen zijn mogelijk?	4
Wat als je opvang meer dan 10 % gezinnen heeft uit de groep waarvoor je mag afwijken?	4
Welke aanpak en voorrangregels kan je zelf kiezen?	4
Wat wordt er nu van een organisator verwacht?	5
Welke verplichting valt weg?	5
Verandert er iets voor de plussubsidie (trap 3)?	5
Hoe zal Opgroeien de nieuwe regels opvolgen?	5
Waar kan je terecht met vragen?	5

Welke voorrangsregels zijn vanaf 1 april 2024 verplicht?

De nieuwe voorrangsregels gelden voor opvanglocaties met subsidie voor inkomenstarief zonder plussubsidie.

Wanneer je **gelijktijdige vragen voor opvang** krijgt, geef je voorrang aan het gezin waarvoor **kinderopvang noodzakelijk is om te werken** of om **een opleiding met het oog op werk** te volgen. Daarbinnen geef je absolute voorrang aan:

- wie als gezin in totaliteit gemiddeld
 - minstens 4/5de werken;
 - of een minstens 4/5de dagopleiding volgen met het oog op werk;
 - of een minstens 4/5de combinatie van werken en dagopleiding volgen met het oog op werk;
- broers of zussen van kinderen die tegelijkertijd naar dezelfde kinderopvang gaan;
- pleegkinderen.

Er is in de regelgeving geen rangorde bepaald tussen deze 3 voorrangsgroepen. Je bepaalt als organisator zelf hoe je deze toepast.

Wat betekent in totaliteit gemiddeld 4/5de?

In een twee-oudergezin moeten **de ouders samen** minstens 4/5de werken of een 4/5de dagopleiding volgen. Het volstaat niet dat één van beide ouders aan het criterium voldoet. Er wordt gekeken naar de gemiddelde tewerkstellingsbreuk. Bijvoorbeeld: als de ene ouder voltijds werkt en de andere minstens 3/5de, dan voldoet het gezin aan de voorwaarde 'in totaliteit gemiddeld 4/5de aan het werk'.

Wat betekent '4/5de dagopleiding met het oog op werk'?

Dit is:

- een traject naar werk;
 - elke scholing of begeleiding die gericht is op vaardigheden die nodig zijn voor de voorbereiding op werk of het zoeken naar werk komt in aanmerking.
- een inburgeringstraject;
- een opleiding die leidt tot een onderwijskwalificatie

Gezinnen die dergelijk traject of opleiding volgen, krijgen absolute voorrang als het **een intensief traject** is. Opgroeien overlegt met de agentschappen Inburgering, VDAB en andere actoren die een bemiddelings- of begeleidingsopdracht hebben, hoe dit geattesteerd wordt.

Verandert dit iets voor de kinderen die al een plaats toegewezen kregen?

Nee. Plaatsen die al toegewezen zijn voor 1 april 2024 zijn definitief toegewezen. Het is niet de bedoeling dat je iets wijzigt aan gemaakte afspraken of ondertekende overeenkomsten.

Welke bewijsstukken zijn er nodig?

Een verklaring op eer door het gezin op het moment van de aanvraag volstaat. Een gezin kan niet altijd goed inschatten wat de situatie zal zijn op het moment van de start van de opvang. Daarom wordt de formulering in de verklaring op eer **ruim geformuleerd**:

- Alleenstaande: ik werk momenteel 4/5de of ik zal 4/5de werken op het moment dat mijn kindje naar de opvang gaat;
- Partners: mijn partner en ik werken gemiddeld 4/5de of zullen 4/5de werken op het moment dat mijn/ons kindje naar de opvang gaat.

Wijzigingen in de gezinssituatie in de loop van de opvangperiode hebben geen impact.

[Hier](#) vind je een model van verklaring op eer.

Softwareleveranciers kunnen deze formulering overnemen in het aanvraagformulier van het Lokaal Loket Kinderopvang.

Het is **niet de bedoeling dat jij de juistheid van de verklaring controleert**. Je houdt de verklaring op eer bij. Op die manier kan je aantonen dat je de voorrangsregels correct hebt toegepast. Je wijst het gezin er op dat zij in staat moeten zijn om de verklaring te **bewijzen**. Dit kan op basis van een of meer van deze attesten:

minstens 4/5 werken	een kopie van het arbeidscontract of een attest van de werkgever of een uittreksel uit de kruispuntbank voor ondernemingen
(intensief) traject naar werk of (intensieve) opleiding die leidt naar onderwijskwalificatie	een attest van een arbeidsbemiddelingsdienst, een organisatie die een gelijkwaardig traject aanbiedt of een opleidingsinstantie
(intensief) inburgeringstraject	een inburgeringscontract
broers of zussen	<ul style="list-style-type: none">- een attest van gezinssamenstelling- als dat van toepassing is: een uitspraak van de rechtbank over de verblijfsregeling van de kinderen
pleegkinderen	een attest van de pleegzorgorganisatie

Welke afwijkingen zijn mogelijk?

Je kan **afwijken** van de algemene voorrang voor werk en opleiding.

Voorwaarden

- Je kan afwijken voor **maximaal 10%** van alle kinderen die je in de locatie opvangt. Dit aantal mag afgerond worden naar boven. Voor een locatie met minder dan tien kinderen is dit dus één kind. Kinderen die gebruik maken van DOP-plaatsen tellen niet mee in de 10 %.
- De afwijking is enkel mogelijk in het **belang van het kind** of door een **gezondheids- of welzijnssituatie** in het **gezin**. Voorbeelden: een kind uit een gezin waarbij een uithuisplaatsing dreigt of een kind waarvan de moeder ernstig ziek is en niet werkt.
- Voor deze afwijking van de voorrang heb je een **advies van een instantie die werkt met gezinnen** nodig. Hieronder verstaan we een brede groep van organisaties die met gezinnen (samen)werken. bijvoorbeeld:
 - het Lokaal Loket Kinderopvang
 - organisaties die werken binnen de preventieve gezinsondersteuning (lokaal team Kind en Gezin, inloopteam Huis van het Kind, CKG, ...)
 - hulpverleningsaanbieders (CKG, CAW, OCMW, ...)
 - trajectondersteuners uit de domeinen Werk en Integratie en Inburgering

Wat als je opvang meer dan 10 % gezinnen heeft uit de groep waarvoor je mag afwijken?

De afwijking van de algemene voorrangsregels is enkel van toepassing op het geven van voorrang bij het behandelen van **gelijktijdige vragen**. Ook als je de 10% hebt bereikt, kan je nog afwijken en een plaats toekennen. Wel mag er dan niet gelijktijdig een vraag zijn uit een voorrangsgroep, want dan ben je verplicht om de plaats toe te kennen aan het gezin uit de voorrangsgroep.

Welke aanpak en voorrangsregels kan je zelf kiezen?

Je bepaalt zelf

- of je de plaatsen toewijst naargelang de vragen binnenkomen;
- of je vragen laat samenkomen (wekelijks, maandelijks, ...) en dan een keuze maakt.

Welk systeem je ook kiest: zodra er verschillende vragen afgewogen worden, geef je voorrang aan gezinnen die beantwoorden aan de kenmerken uit de regelgeving (zie vraag 1).

Krijg je tegelijkertijd vragen die allemaal beantwoorden aan de wettelijke kenmerken? Of moet je kiezen tussen vragen die allemaal niet voldoen aan de wettelijke kenmerken? Dan kan je **aanvullend zelf criteria** bepalen.

Wat wordt er nu van een organisator verwacht?

Pas je opnamebeleid aan voor **aanvragen die je vanaf 1 april 2024** doet.

Aanvragen van voor 1 april behandel je nog volgens de oude voorrangregels.

In het **opnamebeleid** maak je duidelijk aan ouders en toeleiders hoe je de voorrangregels uit de regelgeving toepast en welke voorrangregels je aanvullend gebruikt. Het opnamebeleid wordt opgenomen in het huishoudelijk reglement.

Welke verplichting valt weg?

Je bent **niet meer verplicht** om:

- voorrang te geven aan **gezinnen met een laag inkomen of aan alleenstaanden**;
- ervoor te zorgen dat **20 % van de kinderen** in de opvang tot **voorrangsgroepen** behoren.

Verandert er iets voor de plussubsidie (trap 3)?

Neen. De voorrangregels voor een opvanglocatie met de plussubsidie **blijven dezelfde**. Opvanglocaties die de plussubsidie krijgen, moeten voor **de hele locatie** voldoen aan de voorwaarden van de plussubsidie. Dit is ook zo als deze locatie niet voor alle plaatsen de plussubsidie ontvangt.

Je past de **absolute voorrang voor kwetsbare gezinnen** toe. De voorrang voor werk en opleiding geldt niet als er tegelijkertijd opvangvragen zijn van gezinnen die kwetsbaar zijn. Heb je op het moment van toewijzing geen opvangvragen van kwetsbare gezinnen, dan pas je de voorrangregels van inkomenstarief toe.

De **kenmerken van een kwetsbaar gezin** blijven dezelfde.

Hoe zal Opgroeien de nieuwe regels opvolgen?

Organisatoren

Opgroeien zal voor 2024 enkel cijfers opvragen over het bereik van de kwetsbare gezinnen in locaties met de plussubsidie.

We werken een aanpak uit voor de opvolging van de nieuwe voorrangregels. Communicatie hierover volgt.

Ouders

Ouders houden de nodige bewijsstukken bij om hun verklaring op eer te staven. Opgroeien zal dit controleren via steekproeven. Ook hiervoor wordt een aanpak uitgewerkt. Communicatie hierover volgt.

Waar kan je terecht met vragen?

Bij je [klantenbeheerder](#)